

Аналізуючи рис. 1–4, зазначимо, що головними постачальниками засобів виробництва є постачальники засобів виробництва, оскільки понад 80 % дотацій у кінцевому підсумку є їхнім прибутком. У грошовому виразі, вони отримують близько 4,8 млрд грн із 6,3 млрд грн, що виділені на підтримку аграріїв.

Орендодавці становлять другу групу бенефіціарів дотацій. Загалом вони отримують більш ніж 7 % від загального обсягу дотацій, тобто дохід цієї групи збільшився більше ніж на 500 млн грн. Найменше отримують працівники, адже їх приросту доходів становить від 4 до 7 % від загального обсягу дотацій [1].

Галузь має розвиток не завдяки, а всупереч заходам державного регулювання: трансферти від споживачів, які в результаті аграрної політики субсидуються державою, не перекривають від'ємних трансферів з інших джерел та перерозподіляються не на користь підтримки галузі [2].

Таким чином, наведений аналіз обґрунтовує необхідність перегляду/відмови від поточних програм підтримки та розробки більш продуманої політики підтримки аграріїв. Як наслідок, важливим аспектом постає дослідження зарубіжного досвіду стимулюючого впливу оподаткування на виробництво с.-г.продукції, з метою його запровадження в Україні.

Список використаних джерел: 1. Нів'євський О. Вплив податкових пільг сільськогосподарським підприємствам на продуктивність сектора. URL: <https://voxukraine.org/uk/impact-of-the-agricultural-tax-exemptions-on-the-sector-productivity-ua>. 2. Нів'євський О., Нейтер Р. Нова система підтримки аграріїв в Україні: хто насправді у виграві? URL: <https://voxukraine.org/uk/nova-sistema-pidtrimki-agrariyiv-v-ukrayini-hto-naspravdi-u-vigrashi>. 3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році: Закон України від 20.12.2016 р. № 1791-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1791-19>.

УДК 336.226

Т. М. Лаптії, канд. екон. наук, ст. викладач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

О. В. Сергієнко, магістрант

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ДИВІДЕНДІВ

Ключові слова: дивіденди, авансовий внесок з податку на прибуток, податок на репатріацію, податок на додану вартість, податок з доходів фізичних осіб, військовий збір.

Нині актуальним залишається питання оподаткування дивідендів, що залежить від податкового статусу юридичної особи, яка їх нараховує (платник податку на прибуток чи платник єдиного податку), та того, кому їх нараховують (юридичним чи фізичним особам, резидентам чи нерезидентам).

Згідно з чинним податковим законодавством для оподаткування дивідендів застосовуються такі види платежів:

- авансовий внесок з податку на прибуток;
- податок на прибуток при виплаті доходів нерезидентам (податок на репатріацію);
- податок на додану вартість (ПДВ);
- податок з доходів фізичних осіб (ПДФО);
- військовий збір.

Особливості оподаткування дивідендів залежно від податкового статусу суб'єкта, що здійснює виплату дивідендів, наведено в таблиця.

Таблиця

Платежі з оподаткування дивідендів в залежності від податкового статусу суб'єкта, що здійснює виплату дивідендів

Суб'єкт, що здійснює виплату дивідендів	
1	2
Юридична особа – платник податку на прибуток	Юридична особа – платник єдиного податку
Авансовий внесок з податку на прибуток (пп. 57.1¹.2 п. 57.1¹ ст. 57 ПКУ)	
Вноситься до бюджету до/або одночасно з виплатою дивідендів за ставкою 18 % (п. 136.1 ст. 136 ПКУ). Не зменшує суму дивідендів, яка підлягає виплаті, та зараховується потім у рахунок сплати податку на прибуток.	Не справляється починаючи з 01.01.2018 р. (пп. 57.1 ¹ .2 п. 57.1 ¹ ст. 57 ПКУ)

1	2
Не справляється платником податку, прибуток якого звільнено від оподаткування (пп. 57.1 ¹ .3 п. 57.1 ¹ ст. 57 ПКУ), стосується лише розміру прибутку, який звільнено від оподаткування. Справляється при здійсненні виплат юридичним особам (резидентам і нерезидентам) Не справляється при здійсненні виплат фізичним особам	
Податок на додану вартість	
Виплата дивідендів у натуральній формі є фактично продажем товарів, тому оподатковується ПДВ на загальних підставах за ставкою 20% (пп. 14.1.202 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу). Емітент, який виплачує дивіденди у натуральній формі, має скласти податкову накладну в електронній формі, зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних та включити суму ПДВ до податкових зобов'язань звітного періоду. Виплата дивідендів у грошовій формі не є операцією, яка оподатковується ПДВ	
Податок на прибуток при виплаті доходів нерезидентам (податок «на репатріацію»)	
При виплаті дивідендів нерезидентам	
Є податковим агентом нерезидента та сплачує за нерезидента податок із суми дивідендів за ставкою 15% (пп. 141.4.2 п. 141.4 ст. 141 ПКУ кодексу). У разі наявності міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування з країною, резидентом якої є нерезидент, положення таких міжнародних договорів є вищими ніж положення внутрішнього українського законодавства. З нерезидента в Україні може і не стягуватися цей податок у разі сплати ним податків за дивіденди, отримані з України, в країні його резиденції та наявності відповідного міжнародного договору України з його країною	
Податок з доходів фізичних осіб (при виплаті дивідендів фізичним особам)	
Оподатковуються за ставками ПДФО	
5 % – при отриманні дивідендів за акціями та корпоративними правами, нарахованим резидентами - платниками податку на прибуток підприємств (крім доходів у вигляді дивідендів за акціями, інвестиційними сертифікатами, які виплачуються інститутами спільного інвестування) (пп. 167.5.2 п. 167.5 ст. 167 ПКУ)	9 % - при отриманні дивідендів за акціями та/або інвестиційними сертифікатами, корпоративними правами, нарахованими нерезидентами, інститутами спільного інвестування та суб'єктами господарювання, які не є платниками податку на прибуток (пп. 167.5.4 п. 167.5 ст. 167 ПКУ)
18 % - при отриманні дивідендів на користь фізичних осіб за акціям чи корпоративними правами, які мають статус привілейованих або інший статус, який передбачає їх виплату у фіксованій сумі або у сумі, що є більшою за суму виплат, яка розраховується на будь-яку іншу акцію (корпоративне право) (п. 167.1 ст. 167 та пп. 57.1 ¹ .4 п. 57.1 ¹ ст. 57 ПКУ)	
Військовий збір (при виплаті дивідендів фізичним особам)	
Сплачується за загальною ставкою 1,5 % (пп. 1.2 п. 16 ¹ підрозд. 10 розділу XX ПКУ кодексу)	

З проведеного аналізу процедури оподаткування дивідендів можна зробити висновок, що вона є складною і передбачає нерівноправні умови для засновників (учасників) юридичних та фізичних осіб. Зокрема, юридична особа – платник податку на прибуток, отримуючи повну суму дивідендів від іншої юридичної особи – платника податку на прибуток, не включає ці доходи до бази оподаткування. Проте фізична особа, яка отримує дивіденди, отримує суму доходу, зменшену на суму податків, які утримуються юридичною особою-емітентом як податковим агентом.

Подальшим напрямом вирішення проблеми оподаткування дивідендів є запровадження змін до податкового законодавства з метою забезпечення податкових стимулів для всіх учасників та їх справедливого оподаткування.

Список використаних джерел: 1. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n1370>.